

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 220)

**Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında
İmzalanan Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşması'nın Onay-
lanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/514)**

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1068/4141

15.10.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 6.9.1996 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında İmzalanan Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti arasında Cumhurbaşkanları düzeyinde imzalanan bu Antlaşma iki ülke arasında kültür, tarih, dil ve gelenek yakınlığına dayalı dostluk ve dayanışma ruhunun ve çok yönlü işbirliğinin daha da geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır. Antlaşmanın süresiz imzalanması ile iki kardeş ülke arasındaki dostluk ilişkilerinin değişmeyeceğine işaret edilme istenmiştir.

Antlaşmada, Birleşmiş Milletler Yasası, Helsinki Nihâf Senedi ve Avrupa Güvenlik İşbirliği'nin amaç ve ilkeleri doğrultusunda, uluslararası dostluk ve işbirliği ile barış ve istikrarın genişletilip geliştirilmesi de vurgulanmaktadır. Bu şekilde de iki ülke ilişkilerinin uluslararası normlarda ve belgeler çerçevesinde yürütülmesi güvenceye bağlanmış olmaktadır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/514

Karar No. : 53

24.1.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında İmzalanan Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 23 Ocak 1997 tarihli 8 inci Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

İki ülke arasında mevcut tarih, kültür, dil ve gelenek ortaklığına dayanan dostluk ve dayanışma ile çok yönlü işbirliğinin geliştirilmesi amacını taşıyan Tasarı Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığına saygı ile arz olunur.

Başkanvekili

Cemal Külahlı

Bursa

Üye

Yaman Törüner

Afyon

Üye

Arif Ahmet Denizolgun

Antalya

Üye

Hikmet Çetin

Gaziantep

Üye

Hasan Tekin Enerem

İstanbul

Üye

Bülent Tanla

İstanbul

Üye

Haluk Yıldız

Kastamonu

Üye

Yaşar Canbay

Malatya

Sözcü

Cefi Jozef Kamhi

İstanbul

Üye

Mehmet Sağdıç

Ankara

Üye

Ali Rahmi Beyreli

Bursa

Üye

Mukadder Başeğmez

İstanbul

Üye

Hüseyin Kansu

İstanbul

Üye

Osman Yunakoğulları

İstanbul

Üye

Cemal Özbilen

Kırklareli

Üye

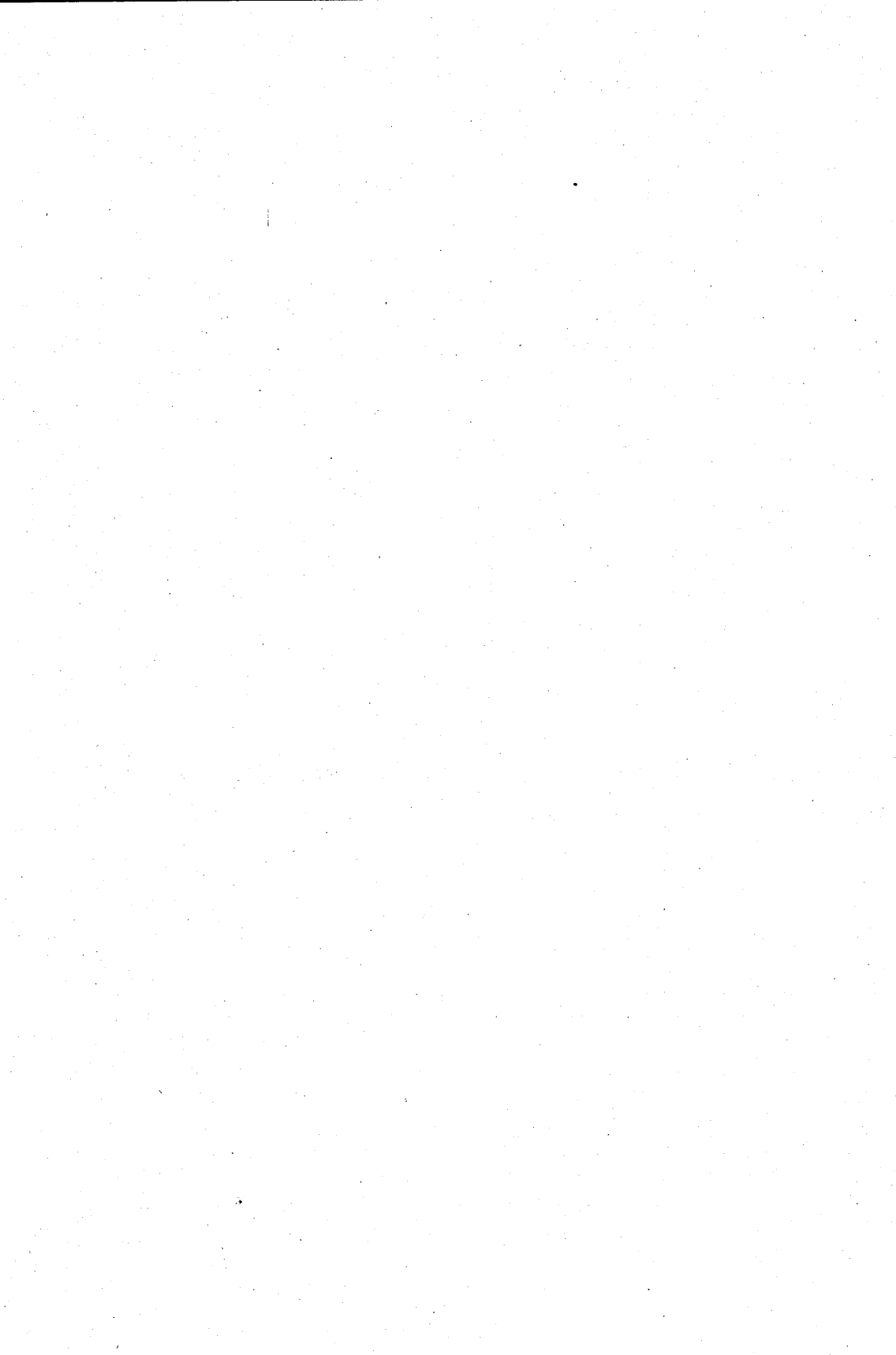
Bayram Fırat Dayanıktı

Tekirdağ

Üye

Enis Sülin

Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında İmzalanan Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 8 Mayıs 1996 tarihinde Taşkent'te imzalanan "Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

Dışişleri Bakanı ve Başb. Yrd.

Prof. Dr. T. Çiller

Devlet Bakanı

N. Ercan

Devlet Bakanı

I. Saygın

Devlet Bakanı

N. Kurt

Devlet Bakanı

N. K. Zeybek

Devlet Bakanı

M. S. Ensarioğlu

Devlet Bakanı

B. Aksoy

Devlet Bakanı

H. U. Söylemez

Devlet Bakanı

A. Yılmaz

Devlet Bakanı

B. Şeker

Adalet Bakanı

Ş. Kazan

İçişleri Bakanı

M. Ağar

Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. M. Sağlam

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. Demirci

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Kültür Bakanı

İ. Kahraman

Orman Bakanı

M. H. Dağlı

Devlet Bakanı

F. Adak

Devlet Bakanı

Doç. Dr. A. Gül

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Tekir

Devlet Bakanı

M. Altınsoy

Devlet Bakanı

L. Esengün

Devlet Bakanı

A. C. Tunç

Devlet Bakanı

G. Dağdaş

Devlet Bakanı

T. R. Güneri

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Günbey

Devlet Bakanı

Dr. A. Demircan

Millî Savunma Bakanı

T. Tayan

Maliye Bakanı

Doç. Dr. A. Şener

Bay. ve İskân Bakanı

C. Ayhan

Ulaştırma Bakanı

Ö. Barutçu

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı

N. Çelik

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. R. Kutan

Turizm Bakanı

B. Yücel

Çevre Bakanı

M. Z. Tokar

DIŐIŐLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında İmzalanın Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
ARASINDA
EBEDÎ DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANTLAŞMASI

Aşağıda Yüksek Âkit Taraflar olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti,

İki ülke arasındaki tarih, kültür, dil ve gelenek yakınlığına dayanan dostluk, anlayış ve dayanışma ruhunun, çok yönlü bir işbirliğinin geliştirilmesi için gerekli zemini oluşturduğuna dair inançlarını belirterek,

Ülkeleri ve milletleri arasındaki dostluk ve işbirliği ilişkilerinin ulaştığı bulunduğu düzeyden duydukları memnuniyeti ifade ederek,

Birleşmiş Milletler Yasasının, Helsinki Nihaî Senedi ve Avrupa Güvenlik İşbirliği süreci çerçevesinde kabul edilen diğer belgelerin ilke ve amaçlarına bağlılıklarını vurgulayarak,

Aralarında mevcut dostluk ve işbirliği ilişkilerini daha da ileri götürmek amacı ile aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

MADDE 1

Kardeş ve dost devletler olan Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti, ilişkilerini işbirliği ve karşılıklı güven temellerine dayandırır.

Yüksek Âkit Taraflar, ilişkilerini, birbirlerinin bağımsızlığına, egemenliğine, toprak bütünlüğüne saygı, içişlerine karışmama, hakeşitliği ve ortak yarar ilkelerine dayalı olarak her alanda etkin biçimde geliştirme karar ve azimlerini teyid ederler.

MADDE 2

Yüksek Âkit Taraflar, topraklarının yekdiğerine karşı silahlı saldırı veya düşmanca amaçlarla kullanılmasına izin vermemeyi taahhüd ederler.

MADDE 3

Yüksek Âkit Taraflar, aralarındaki ikili işbirliğini, özellikle bağımsızlık ve egemenliklerine vaki olabilecek tehditlerin önlenmesi ve bağımsız siyasetlerinin yürütülmesi ve toprak bütünlüğünün korunmasına çok yönlü destek vermek suretiyle geliştireceklerdir.

MADDE 4

Yüksek Âkit Taraflar, ilişkilerinin düzenli bir şekilde gelişmesini sağlamak, uluslararası ve bölgesel konularda görüş teatisinde bulunmak amacıyla danışmalarda bulunacaklardır.

Taraflar, bu danışmalarda, ortak çıkarlarını ilgilendiren bölgesel ve genel konuların üyesi buldukları uluslararası örgütlerde ele alınması sırasında, tutumlarının uyum içinde olmasını sağlamaya çalışacaklardır.

MADDE 5

Yüksek Âkit Taraflar, Birleşmiş Milletler Örgütü potansiyelinden tam olarak yararlanılması amacı ile işbirliği içinde bulunmak hususunda mutabıktırlar. Taraflar, bu amaçla, örgütün uluslararası barış ve güvenliğin idamesi konusunda ve öteki çeşitli alanlarda oynadığı rolün güçlendirilmesi yolundaki çabalarını sürdürecektirler.

MADDE 6

Yüksek Âkit Taraflar, uygulanması etkin bir şekilde denetlenebilen anlaşmaların yapılması suretiyle ve silahların sınırlandırılmasının, silahsızlanma sürecinin ve nükleer silahların yayılmasının önlenmesinin uluslararası güvenliğin korunması ve güçlendirilmesine katkıda bulunduğu hususundaki ortak görüşlerini teyid ederler ve bu alandaki çabaları arasında uyum sağlamak amacıyla danışmalarda bulunmayı kabul ederler.

MADDE 7

Yüksek Âkit Taraflar, aralarındaki ekonomik, ticarî, bilimsel, teknolojik ve çevre alanlarındaki işbirliğinin kapsamlı biçimde ve uzun vadeli bir perspektifle geliştirilmesi hususunda mutabıktırlar.

Yüksek Âkit Taraflar, bu amaçla mal, hizmetler ve sermayenin iki ülke arasında geniş ve etkin dolaşımına tedricen geçiş için elverişli hukukî, ekonomik, malî ve ticarî şartları yaratacaklar, özellikle sanayi, tarım, turizm, ulaştırma, telekomünikasyon, enerji, müteahhitlik hizmetleri, çevre koruma alanlarındaki işbirliğini güçlendirecekler ve işgücünden etkin biçimde yararlanma imkânlarını araştırabilecekler, ayrıca ülkelerinde ve üçüncü ülkelerde ikili ve çok taraflı ortak yatırım projelerini destekleyecekler, bu faaliyetlere en uygun koşullarda malî kaynak sağlanması için çaba göstereceklerdir.

MADDE 8

Yüksek Âkit Taraflar, ekonomik, bilimsel ve teknik alanlarda aralarında bilgi ve deneyim değişimi ile düzenli danışmaları teşvik edecekler ve iki ülkenin bu alandaki potansiyel ve olanaklarının birbirlerine daha iyi tanıtılmasını ve değerlendirilmesini sağlamak üzere her düzeyde temasların artırılmasını destekleyeceklerdir.

MADDE 9

Bölgesel işbirliğinin artmasının bölge devletleri ve ülkelerinin refah ve güvenliğine katkıda bulunacağına inanan Yüksek Âkit Taraflar, özellikle Orta Asya'da bölgesel işbirliğinin artması ve yoğunlaşması için çaba sarfedeceklerdir.

Bu çerçevede, Taraflar, bölgesel işbirliği düzenlemelerinin, siyasî, iktisadî ve malî dahil hiçbir zorlama olmadan gerçekleşmesi gerektiği konusunda görüşbirliğine varmışlardır. Taraflar bu doğrultuda Türkçe Konuşan Devletler Zirvelerinin önemi vurgulamışlardır.

MADDE 10

Yüksek Âkit Taraflar, karşılıklılık ilkesi çerçevesinde birbirleri nezdindeki diplomatik, konsolosluk, ticaret ve diğer resmî temsilciliklerin faaliyetlerini azamî ölçüde kolaylaştıracak, ayrıca iş adamları, gazeteci ve ortak projelerde görevli uzmanlar için gerekli uygun çalışma ve yaşam koşullarını sağlayacaklardır.

MADDE 11

Yüksek Âkit Taraflar, her iki ülkenin yürürlükteki mevzuatına göre, diplomatlar ve işadamlarını seyahatleri için vize verilmesi işlemlerinin karşılıklı olarak basitleştirilmesi ve vizelerin ilerde tamamen kaldırılması yönünde çaba sarfedeceklerdir.

MADDE 12

Yüksek Âkit Taraflar, iki ülke parlamentoları arasındaki temasların daha da geliştirilmesi için çaba sarfedeceklerdir.

MADDE 13

Yüksek Âkit Taraflar, bölgeler, kentler, yerel organlar ve yönetimler arasında temasların ve işbirliğinin, aralarındaki ilişkilere kapsam ve muhteva kazandıracağı inancı ile bu ilişkileri teşvik edeceklerini teyid ederler.

MADDE 14

Yüksek Âkit Taraflar, gerekçesi ve amacı ne olursa olsun, her tür terör eylemine kararlı şekilde karşı olduklarını ve terörizmin hiçbir koşulda haklı görülmeyeceği hususundaki kesin inançlarını teyid etmişlerdir.

Taraflar, uluslararası terörizme, örgütlenmiş suçlara, silah ve uyuşturucu madde, tarihi ve kültürel eserler ile diğer benzer kaçakçılığa karşı mücadelede işbirliğinde bulunacaklar, sivil havacılık faaliyetlerine kanun dışı müdahale olaylarını uluslararası anlaşmalarla belirlenmiş ilkeler çerçevesinde çözümleneceklerdir.

MADDE 15

Bu Antlaşma, üçüncü bir devlete karşı değildir ve Yüksek Âkit Tarafların mevcut ikili ve çok taraflı anlaşma ve antlaşmalardan doğan hak ve vecibelerini hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

MADDE 16

Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti arasında işbu Antlaşma yürürlüğe girdikten sonra, 19 Aralık 1991 tarihinde Ankara'ya imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Arasında İlişkilerin İlke ve Amaçları Hakkındaki Anlaşma yürürlükten kalkacaktır.

MADDE 17

İşbu Antlaşma, Taraflarca onaylanacak ve onay belgelerinin teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

İşbu Antlaşma, süresiz olup, Yüksek Âkit Taraflardan birinin diğerine yazılı olarak feshi ihbarda bulunmasından 6 ay sonra yürürlükten kalkacaktır.

İşbu Antlaşma, Taşkent'te, 8 Mayıs 1996 tarihinde, Türkçe ve Özbekçe olarak, ikişer nüsha halinde ve her iki metin aynı ölçüde geçerli olacak şekilde imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ADINA

Süleyman DEMİREL

CUMHURBAŞKANI

ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ

ADINA

İslam KERİMOV

CUMHURBAŞKANI

